

12.

– Ááá! A mi kis hercegfiúnk végre megérkezett. Igazi üzletember vagy fiam, tudod-e. Ügyesen várakoztattál, hogy kedvezőbb ajánlatra hangolj. Ügyes, kivételesen ügyes. Tudtam, hogy egy nap beadod a derekad. Gyere, Celesztina, hadd mutassam be neked ezt a gyermeket. Ő itt Eszterházi Barnabás, annak az Eszterházi Arzeniának egy szem gyermeke, aki... Ez nem ide tartozik – mondta Dorottya közlendőjét hápogó nevetéssel zárva, mikor odaértek a kapuhoz tisztázni a helyzetet a portással.

– Barnabás, neked pedig bemutatom nagynénémet, Celesztinát, aki éppen látogatóban van nálam. Erről se többet, kerülj beljebb, fiam, egy jó kis rum mellett eldiskurálhatunk.

Barnabás attól tartott, ez a félelmetes jelenség, ez a terjedelmes, húsos karú nő ott kapja be és nyeli le hirtelen, olyan szélesre húzta ajkát nevetés közben.

– Nem tudtam, hogy vendége van Dorottya néni, akkor nem is... ööö... nem is zavarnék – dadogta Barnabás sűrűn hajlongva, amitől olyan hatást keltett, mintha egy avított, rozsdás vidámparki gépezet lenne, amibe több pénzt dobtak, mint amennyi meghajlásra szerződött. Homloka gyöngyözött.

– Ugyan, gyermekem! Minek itt ez az arisztokratamajmoló rituálé, nem vagyok én olyan ósdi, divatjamúlt dáma. Szólíts Dorottyának, a ráncaim nem a koromat, hanem az életszeretemet mutatják.

Mély, telt hangja betöltötte az egész udvart. Óriási szeme nagyra nőtt bogárra emlékeztetett.

Megpaskolta Barnabás vállát.

Celestina köszörű hangon szólalt meg:

– Kérlek, Dorottya, egy pillanatra, ha megengeded, félrevonnalak. Ha megbocsát, Eszterházi Úr, váltanék néhány szót unokahúgommal.

Megvetően, lebiggyesztett ajakkal mérte végig Barnabást, akár egy férget, akit legszívesebben száműzne az emberi világból. Dorottyának szembetűnt Celestina pillantása.

– Olyan nagy titok talán, amit nem hallhat ez a fiú?

– A kérdés helyesebben: hallhat e bárki bármit rajtunk kívül, ami bennünket érint? Dorottya, ugyan, ne színészkedj, csak egy perc az egész.

Belekarolt unokahúgába, aki azonban kihátrált a hurokból és lendületesen arrébb lépett.

– Celestina! Tudok én a saját lábamon is menni. Ha úgy kívánod, persze félrevonulok veled, de szelídségbe bugyolált erőszakossággal nálam semmire se mész.

Garai Gábor: Tengermellék

Celesztina lesújtóan nézett rá, majd felszegte fejét és a sövények felé lépdelt ide-oda kacsázó gólyalábain. Dorottya kacsintott Barnabásra, majd ő is a bokrok felé indult.

Barnabás a levendulákat csodálta.

Celesztina meg sem várta, hogy unokahúga beérje, megeredt a nyelve. Úgy pöfögött, mint egy bekormosodott kémény.

– Árudd el nekem, mi volt ez a bohózat? Mi dolgod azzal a taknyossal? Miféle ügyleteken töröd a fejed? Dorottya, ugye tudod, hogy ez a fiú melyik családnak a sarja? Remélem, öregkorodra nem vesztetted el az eszedet.

„Oh, te hétfülű, guvadt szemű sas, fürkészel, hát ha prédát találsz. Nyelved alig várja, hogy szállíthassa nyálas hátán a híreket. Főzz csak pletykát a hírekből, de én nem adok hozzá alapanyagot, te sunyi róka.”.

Most ő karolt bele nagynénjébe.

– Mennyi sok kérdés egy lélegzet alatt. Vizsgán vagyunk talán? Mi végre ez a füstölgés tűz nélkül, Celesztina? Én mindig is tudtam, mit csinálok. Már süldőkoromban is megvolt a magamhoz való eszem. Bolond vagy, ha azt hiszed, olyan vízbe mártom a kezem, amellyel még a tányérjaimat sem mosnám. A fiú jelenléte meglepett ugyan, de maga a tény, hogy eljött, nem. Mindamellet azért hívtalak meg, mert bízom szakértelmedben növényeimet illetően, nem azért, hogy kérértlen tanácsokat osztogass.

Harag nélküli szigorral nézett Celesztinára, aki kibújt a kar öleléséből és elfordult.

Néma pillanatok következtek.

A levendulákat jobbra-balra táncoltatta a szél, a Dorottyáról mintát vett kövér tuják pedig fáradtan cibálták ágait, mintha azt üzennék: bizony minket nem tud csakúgy dühödten ráncigálni a gőgös szél.

Barnabás a távolból figyelte a két nő eszmecseréjét. Biztos volt abban, hogy róla folyik a szó, ez Celesztina gesztusaiból nyilvánvalóan kiderült.

Egy emlék bukkant fel előtte szinte olyan elevenességgel, mintha újra megtörténne.

Hatéves volt.

Mint mindig, akkor is a dajka ment érte iskolába. Anyja kijelentette, hogy az ő személye nem méltó arra, hogy fia után rohangáljon, noha mikor Barnabás családnevét (azaz az ő családnevét) becsmérelték, még aznap késő délután döngette az iskola kapuit.

Barnabásnak a dajka volt a legjobb barátnéja, nem volt titka előtte. Sülve-főve együtt voltak. Mivel ő vigyázott rá, Emíliával gyakran az erdőbe látogattak, mesebeli kalandok hőseit eljátszva.

Garai Gábor: Tengermellék

Barnabás vagy Herkules, vagy Odüsszeusz szerepét öltötte magára. A mondákból ismert történetek alapján adták elő egymásnak a karakterek monológjait.

Szóval, azon a napon siettek haza, hogy kirándulhassanak és gyakoroljanak, mert Barnabást az a vágy hevítette, hogy felnőve színészként keresse kenyerét.

Ünnepségeken, rendezvényeken gyakran szórakoztatták színészek a népet. Barnabás felnézett ezekre az emberekre, csodálta őket, szeretett volna közéjük tartozni.

Emília osztozott a kisfiú szenvedélyén, még buzdította is. Azt gondolta, hogy a kis Barnabásnak mérhetetlen tehetsége van emberek szavainak, mimikáinak utánzásában.

Hiába nyüstölte azonban a ház úrnőjét álláspontjával, Arzeniát nem hatotta meg.

Éppen beléptek a ház ajtaján, mikor fülüket bosszús hangok ütötték meg.

Arzenia éppen férjével perelt.

Barnabás a szavakat majdnem teljesen elfelejtette, amit azonban anyja sokszor mondott apjának, bevésődött.

„Ez a fiú átlagon aluli fiú, képességei alig múlják felül egy szellemileg visszamaradott gyermekét.”

Meg a rajtakapottság döbbenete, ami kiült arcára, mikor belépve őt meglátta. Az az undorral vegyes döbbenet.

Ugyanaz a kifejezés, ami Celesztina arcán is megjelent, amikor elhívta Dorottyát.

„Olyan sok van ezekből, mint a légyből, és ugyanolyan kártevők.”

Aztán anyja csak intett apjának, hogy a nappaliból vándoroljanak át a hálósobába, és ott folytassák veszekedésüket.

Onnan is élesen hallatszott minden szó.

Szinte már torkát marta a harag, mikor sikerült az emléket visszadugaszolni a palackba. Keszerve nevetett, mikor Dorottya visszatért a sövényektől.

– Viccet mondtál magadnak, fiam?

Dorottya vele együtt nevetett.

– Most már tényleg itt az ideje bejönnöd velem, Celesztinának sürgős dolga akadt, szóval, ha nem bánod, ő most nem színesíti társaságunkat.

Barnabás nézte, ahogy Celesztina peckes, ideges léptekkel távozik.

„Mint egy felbőszült strucc. És hol a porfelhő? Úgy hiteles, asszonyom!”

Dorottya újra megpaskolta Barnabás hátát, magához szorította, majd a kúriába mentek. Dorottya párnás keze Barnabás vállán pihent.

Hátulról nézve őket azt hihetnénk, hogy rosszban sántikálnak, hogy valami titkos tervet szövögetnek. Persze csupán a patinás kúria bólinthatna rá igazunkra vagy cáfolhatná azt, vagy a levendulák, melyek bizalmasan koccintották össze-össze lila arcukat a tavaszi szélben.

13.

Kint voltak a hajó orránál.

Nézték a tengert.

„Az a szalmakalapos nő nem tűnik boldogtalannak. Biztosan nyaralásként fogja fel.”

A nő feléjük fordult. Kalapjának karimája reszketett a szélben.

„Most azt vizslatja, miért vagyok itt. Mulatságos. Pont, mint én. Vagy tán csak társaságra vágyik? Hehe, abban a tanulmányban, hol is volt az? A Tudományos Mellékletekben. Igen, mi is volt benne? A nőket jobban megviseli a magány. Mert anyaságra teremtettek, a gyermek életszükséglet, sőt, több, életük alapja.”

A nő megigazította kalapját, visszafordult a víz felé, a kékség magára vonta figyelmét.

„Minden klappol. A víz a méhében, a gyermek a vízben, a szíve alatt, a víz arra emlékezteti, a dobogó nyugalomra, amelyben formát kap az élet. A víz a burok, a burok a megnyugvás.”

Barnabás egy pillanatra érezte mellkasában a dobogást, a nyugalom dobogását.

Hallgatták, ahogy a hajó siklik a vízen, magukba szívták a friss, sós levegőt. A magasban sirályok köröztek, néha alább ereszkedtek, voltak, amelyek alábuktak és teli torokkal vijjogtak.

Barnabás azt mondta darab idő múlva:

– Elkötelezem magam amellett, hogy minden tőlem telhetőt megteszek azért, hogy az élethez való hozzáállásom megváltozzon.

„Úgy is ezt akarja hallani, akkor legyen meg a füle akarata. És végül is... Nincs végül... A végül után mindig van valami. Végül csak a végülig létezik, utána már nem.”

A vezető nem szavait figyelte, hanem Barnabás szemét.

– Akkor ne is vesztegessük az időnket, hanem menjünk vissza a szobámba, hogy végre a tárgyra térhessünk.

Megveregette Barnabás hátát.

– Mindig ilyen nehéz?

„Most mit fecsegek?”

– Nehéz volt kimondanod?

Garai Gábor: Tengermellék

Barnabás megrándította vállát.

„Kimondani nem nehéz, de gondolni, hapikám, a gondolat súlyos, mint ez a hajó. Épphogy nem süllyesztenek el. A víz lehet a magyarázat. A víz a tér, amely segít a gondolatnak fennmaradni.”

Már az irodában ültek az íróasztalnál egymással szemben.

– Beszéltünk arról, hogy ugyanaz az elem tud pusztító erőként és építő erőként működni. A lényeg, hogy ez alapján nem sorolhatjuk azt az elemet egyértelműen a jó, vagy a rossz kategóriába. Az ilyenfajta osztályozás vezet a sztereotipikus, egyoldalú, merev látásmódhoz.

„Már megint ezek a kevélykedő kifejezések. A szaknyelv pipiskedő garázdálkodói. Rosszabb, mert nem is garázdálkodnak, csak fölényesen az emberre terpeszkednek.”

Barnabás érezte, ahogy megtelik indulattal.

– Akkor mit kéne tennem? Mondd meg nekem, vagy parancsold meg. Könnyebb lenne. Elköteleztem magam, itt vagyok, várom az utasításaidat.

A vezetőn arcán megjelent az a különös, szelíden szánakozó mosoly.

– Minden pillanatban azt kell tenned, amit szeretnél, mindegy hogy azt az eszed súgja, vagy a szíved. Talán most még nem érzékeled a különbséget, ezért zavartság van benned. Egyelőre nem kell különválasztanod a kettőt. Elég, ha csak azt teszed, amit szeretnél. Ha kimész a szobából, kimész, ha itt maradsz, akkor itt maradsz. Én nem parancsolok, én csak a saját látásmódomat tárom fel előtted. Ennél többet nem tudok és nem is szeretnék tenni.

Összeérintette tenyerét és várakozott.

Barnabás füstölgött.

„Te szégyenkeltető moralista ficsúr! Ész és szív? Hol olvastad ezt? Egy valláskodó, tanácsadó zsebkönyv bölcselmeiben, amit egy szalonorvos folytatott a papírra, aki még a szobáját sem hagyta el? Pedig igaza is lehet. Igen, lehet, meg fityfíritty és kutykurutty! Igaza lehet, és az az ő igazsága, én meg azt mondom, hablatyolás, ez meg az én igazságom.”

– Süketelés az egész.

„A szívem szerint megütnélek, az eszem mégis a zsebemben tartja a kezemet, a vágyaim pedig kibújnának nadrágomból, a cipzár mögül. Erre mit mondasz, erkölcscsőszkém?”

Barnabás padlót bámulta.

A „vezető” Barnabás kezeit leste, amint ökölbe szorulnak, aztán a feje felé emelte tekintetét, mintha, mintha...

„... a glóriámat keresné, amit anyám elrabolt.”

Barnabás felkapta fejét.

Garai Gábor: Tengermellék

A „guru” tovább beszélt.

– Az érzelmeidről beszélsz, még ha dacosan és rejtőzve is. Ez jó. Beszélgetünk. Tudod, a kapcsolat az emberek között amennyire fontos, annyira törekeny. Ez igaz minden emberi kapcsolatra, nem csak mondjuk anya és gyermeke köztire. A kommunikáció nehéz falat. Nem is megy mindenkinek, pedig természetes szükséglet. Vannak, akiknek meg kell tanulniuk. Én is így voltam ezzel. Megint mások meg hiába tudnak kommunikálni, ha otrombák, csak önnön hiedelmeiket szajkózzák, igazságnak nevezve azt.

„Ha így papolsz, itt helyben felszentellek, Öregem, még oltárt is hozok, aztán rádőlhetsz. Nem akarok beszélgetni. Nem hinném, hogy szükség van rá. Mondok valamit, amit nem pont úgy mondok, ahogy gondolom. Te erre felelsz valamit, de nem pont arra, amit gondoltam. Te sem pont azt mondod, amit gondolsz. Nem azért, mert nem akarsz, hanem mert nem tudod. És ez így ismétlődik. Elbeszélünk egymás mellett.”

– Mit kellene mondanom?

– Amit gondolsz. Nincs kellene, csak amit akarsz.

„Csapda, csapda, megint egy kommunikációs csapda. Felismerem, a fülem igazi csapdakereső. Vagy a szívem? Vagy az eszem? Mit mondasz, gurukám?”

Barnabás fészkelődött.

– Nem akarok semmit mondani.

„Ne beszélj, hanem érints meg.”

A „vezető” az ablak felé tekintett.

Barnabásnak alkalma nyílt jobban szemügyre venni arcát.

„Mennyi idős lehet? Elmúlt 40. És a haja? Mi ez? Teljesen ősz? De az ám, mint a téli domb. Ez a terápia neki többet jelent, mint nekem? És ismerős, ismerős nekem a szemed, a szád íze nem, a szemed és a szemüveged, azok igen, azok ismerősek, olyanformán, mint a gyermeknek, aki régen evett cseresznyét, tudja bizony, és amikor évek múltán kezében fogja és tapogatja, a gyümölcs pedig megpirosítja ujjait, mintha véres volna, és a húzába vág, és kibuggyan a bele, az a finom, sűrű, már-már fekete, finom bél, mely alig várja, hogy a nyelv által a torokba csússzon, akkor rémlik fel, hogy valahol, akkor régen evett már olyat ő.”

Barnabás merengett.

Fát látott maga előtt, illatok szökkentek orrába majd iramlottak el, dió illata. Langyos szél mozgatta a levegőt.

Garai Gábor: Tengermellék

Az érzetek visszaáramlottak egy emlékebe, mely ködben derengett, és nem akart tisztán megmutatkozni.

A „vezető” megszólalt.

– Miért jöttél a terápiára?

Barnabás megrándította vállát.

A „vezető” lehajtotta fejét.

„Nem érdemes a szomorúságnak teret és időt adni. Siker nincsen kudarc nélkül. Mondhatnám. Sok mindent mondhatnék.”

– Ameddig ezt nem tudod megválaszolni, nincs értelme ennek.

A „vezető” arcán szigorúság gyűrt ráncot.

„Nocsak, mégiscsak a pénz beszél, de néha még az sem. Hiába fizetnék többet, ha nem adom oda a kulcsot, akkor nem tudsz bejönni, belém jönni, igaz, Orvos Uram.”

Barnabás rezzenéstelen arccal bólintott.

A folyosón volt már, az étkezőbe tartott, hogy megebédeljen.

Beleüött a falba, bele is rúgott.

Amikor az étkezőbe lépett, felszáradtak könnyei.

14.

Dorottya bevezette Barnabást a társalgóba.

A kandalló előtt ültek.

Mellette bársekrény, abból Dorottya rumot vett elő és két poharat.

– Sosem láttalak inni a vendéglőben, fiam. De hát, sosem lehet tudni. Kérsz szigorúan egy pohárával ebből a jófajta rumból? Hedvig nővérem hozta valamelyik európai körútjáról. Mérge nem volt otthon, megajándékozott hát ezzel. Reménykedik abban, hogy mielőbb feldobom a talpam, s akkor ezt a kócerájt berendezheti abban a giccses stílusban, amilyenre házát is építette odaát a... De ez más lapra tartozik. Szóval, fiacskám, koccintasz egyet velem?

„22-es csapdája. Mit diktál az illendőség? És mi a jó nekem? Egy pohárka csak egy kis pír az arcomon. Éppen csak megcsiklandoz. Ez még nem botlás... Hol vagyunk, a táncparketten? Különben meg szívességet kérek, pár korty fizetség nem nagy áldozat.”

Barnabás elvette a felé nyújtott poharat.

„Mi ez? Hegyikristály? Oh, Dorottya, ez nem egyszerű üveg, de nem ám. Ez bizony csillog és vágja a bőrt.”

– Ez a beszéd, drága gyermekem. Én mindig azt mondom, ivás közben az ember nyelve simábban köpüli a szavakat. Persze egy idő után arra sem képes, hogy a nyelvét bármerre is irányítsa, de mi csak hörpölgetni fogjuk ezt a szíverősítőt. Mégsem akarunk itt a nap közepén lerészegedni.

Pajkosan kacsintott, majd töltött magának kétujjnyit.

Dorottya komolyságot színlelve nézte, amint Barnabás egyik kezéből a másikba rakosgatja idegesen a poharat.

– Nem labda az, és nincs miért izgulnod, gyermekem. Felteszem, azért jöttél, hogy elfogadd az ajánlatomat, s megvitassuk a részleteket. Nincs kockázat. Hacsak... – itt szemét összeszűkítette, (Barnabás a megtorpanás hatására megfeszült, vakargatni kezdte kézfejét, ahol már almányi piros tócsa díszelgett a korábbi vakarásoknak köszönhetően), úgy folytatta – Anyád nem tud róla, igaz?

„Nem éppen féleszű, ugye, Dorottya, ez költői kérdés? Anyám nem kapja és adja, hanem csinálja a híreket.”

– Nem... nem, Dorottya néni.

Barnabás topogott.

„Mi ez a zabolátlan nyugtalanság. Aminek mutatom magam, az vagyok.”

– Egyszerűen csak Dorottya, de elég a Dóra is. A fejemet tettem volna rá, hogy nem dicsekedtél el ezzel neki. Különbén már ágyúkkal ostromolná odalent a kapukat. Árudd el nekem, fiam, de semmi kertelés. Úgy is kiszagolom tüstént, ha hazudnak nekem. Szóval, nem tudsz semmit a családot és az én családom közös múltjáról, ugye? – a mondat utolsó szakaszánál suttogóra fogta hangját, ami felesleges volt, mivel a portás valószínűleg a birtok kapu felőli részén kis házában éppen bóbiskol, vagy a kertben gondozza a virágokat, esetleg a macskákat levegőzteti.

– Tudnom kellene valamről, ami miatt utálnom kellene Önt, bocsánat téged?

– Éles az eszed, gyermekem. Azt nem tudom, hogy pirulnom kellene e bármelyik ősöm bűnéért, van elég nemkívánatos folt az életemben, amiért fájhat a fejem.

Dorottyát feltűzelhette a téma, meg az, hogy véleményét ecsetelheti: jócskán megbillentette azt a poharat. Barnabás még bele sem kortyolt sajátjába.

„Az a lényeg, hogy az ő poharában legyen. Én meg ellötyögtetem ezt a fényes ereklyét.”

– A feje bárkinek bármikor fájhat. Azt hiszem, ha az üzleti feltételekre térünk, egyikünk feje sem fog fájni.

Garai Gábor: Tengermellék

Dorottya majdnem összeroppantotta a poharat. Felpattant, utánpótlásért ment.

„Erős karok, az biztos, a rum bizonyára megduzzasztotta.”

– Ha nem láttam volna a vendéglőbe tett kiruccanásaim alkalmával, milyen illedelmes, már-már a jámborságig félszeg fiú vagy, azt hinném, provokálni akarsz. Hogy üzleti feltételek?

Dorottya indulatosan meglegette jobb karját, amitől a rum fele a padlóra loccsant.

„Erély és szenvedély. Vagy csak védekezés?”

Dorottya egy csapásra lenyelte az italt, majd újat töltött. Valami poros nótát kezdett el dúdolni, miközben fel-alá járt a kandalló előtt.

– Pont ezért jöttem, hogy megtudjam, mik a feltételeid. Derogál neked az üzlet szó?

– Hogy derogál? – kiáltott fel vérmes hangon Dorottya, hahotázva, előre-hátra hintáztatva törzsét. – Jó beszéd, tetszik. Nem, nem derogál. Igaz, voltak, akik két fülemet két aranyérmének látták, fejemet egy zsák ezüstnek, szemeimet drága talléroknek. Miért derogálna? Üsse kő, üzletasszony volnék elvégre. Amit most azonban szeretnék: az...

Dorottya kipirult a hevülettől. Ujjaival forgatta a poharat, a karamellaszínű nedű örvénylett benne. Bele nézett az örvénybe.

„Baklövésed örvénye? Eltékozolt időd forgatónyomatéka? Vagy ami még hátravan? A hátralevő idő folyékony sodronya?”

Barnabás zavarában az egész italt egy nyeléssel magába öntötte.

– ...a barátság. – folytatta Dorottya egyre szenvedélyesebben – Azt szeretném, hogy csevegő emberi hang fűtse fel e rideg kúria hideg légkörét. Azt szeretném, hogy víg társalgások visszhangjait csengjék a falak.

Dorottya lecsapta poharát a bárszekrényre.

Barnabás összerezett.

Dorottya hamar visszanyerte kedélyét és vidáman vetette magát a kanapéra.

Barnabás sokára felelt.

– Szép vágy, de ehhez én kevés vagyok.

„Idegenek vagyunk. Mi több, anyám szerint, ellenségek. Mit jelent ez?”

Dorottya a mennyezetet bámulta. Összehúzta kardigánját és egészen kicsire zsugorodott, már amennyire termete engedte.

„Szegény Dorottya! Miféle kapcsolat az, amelyre vagyont áldoz, és miféle magány az, amely erre készíti?”

– Nem voltak nekem ilyen vágyaim. És más ember voltam akkor. Anyám elszegényedett. Szerelmes lett egy lovászfiúba, aki elcsavarta a fejét. Csakhogy semmije sem volt, két váltás ruha, a vad, északi modora és persze, amitől anyám megveszett, a humora. Merthogy nagy komédiás volt. Anyám nem mulasztotta el minduntalan megemlíteni, hogy feláldozta gazdagságát a szerelemért. Csakhogy ez nem volt igazi áldozat. De nem ám, merthogy akkor már állapotos volt velem. Én pedig érkeztem, mint megváltó csillag az égből, azért, hogy gazdagságától ne kelljen örökre megválnia. Tudod, kislány koromban pénzhozó angyalnak keresztelt el. Mást tündérnek hívnak, bogaramnak, gyöngyömnek, engem meg pénzhozó angyalnak. Végére is nem panaszkodhatok, angyal vagyok, vagy nem?! Hiszen hangzatos cím, fejedelmi becsnév.

Dorottya úgy kiabált, mintha színpadon lenne. Képzeletbeli közönsége felé fordult, bal karját kitárta, arcát a magasba emelte, melyen valami keserű fennköltség honolt.

– Így hát korán férjhez kellett mennem egy vállalattulajdonoshoz, aki kétszer annyi idős volt, mint én. Csak türtem és magamba temettem minden érzést. Nem volt különösebben gyűlöletes ember, csak éppen nem voltam szerelmes. Elfogadtam a sorsom, a keserűséget pedig lenyeltem, ahogy ezt az átkozott rumot. Persze aztán azt gondoltam, hogy eljön majd az én időm. Az egyetlen vágyam az volt, hogy egy szerény kis házba költözhessek azzal, akit igazán tudok szeretni.

Ám ha a kísértést úgy lóbálják az ember orra előtt, mint a frissen sült kolbászt, akkor megkívánja. Falatozik belőle és éhes marad. Újra eszik, és még többet kíván. Végül ilyenné váltam, úgy szomjaztam a pénzt, mint növény a fényt, csakhogy nekem sosem volt elég.

Hogy boldog voltam e? Amennyire a gyémánt lehet, amelyet mindenki meg akar kaparintani. Vagy amennyire az ember, akinek nem szívét, de ujján a gyűrűt lesik. És ahogy az évek jöttek-mentek, a gyűrűk száma nőtt, az emberek egymásnak adták a kilincset, ám az, amit igazán szerettem volna, nem jött el. Az a boldogság, amit önmaga táplál, önmaga forrása, elkerült; az öröm, amit vágy hajt, addig sugárzik, amíg töltjük belé a vágyakat, mint ebbe a pohárba az alkoholt. De van egy ravasz tulajdonsága: minden egyes belégymöszölt vágytól kissé összemegy, míg végül fénye kihuny, az örömből nem marad más, mint a magány szomorúsága.

Dorottya elnémult.

Ez az őszinteséggé vedlett cinizmus megrökönyítette Barnabást.

Felállt, odament Dorottyához, leült mellé, kivette kezéből a poharat, letette az asztalra, megfogta kezeit.

Sokáig így maradtak.

Miközben ott ültek, valami derűs-bánatos félálomban szenderegve, vette csak észre Barnabás, micsoda gyönyörű kilátás nyílik a tengerre.

15.

Az ebédlőben kevesen ettek.

Korosodó férfi kanalazta levesét kimért, komotós mozdulatokkal. Az üvegszekrényeknél egy ikerpár a süteményeket mustrálgatta. Valami piskótára egyszerre mutattak rá egyforma hosszúságú ujjaikkal.

Barnabás darab ideig leste őket.

„A WC-ülőkét is egyszerre emelik fel? Mint a szinkronúszók? Ők a szinkronélők. Sosem láttam őket.”

A szalmakalapos nő nem volt ott.

„Biztos fogta szalmakalapját, a hullámokba dobta és beleugrott. Neki a tengernek, az életnek...”

Barnabás egy fiatal lányra lett még figyelmes, aki eddig kiesett látóköréből.

„Szép hajzuhatag. Elfedi arcát. Talán épp azért növesztette nagyra. A fának vajon azért van szüksége lombra, hogy szépnek hasson, mert göcsörtös, girbegurba ágai önmagában nem tetszenének szépnek?”

A lány az ételre összpontosított, nem nézett senkire. Sötétbarna haja elfüggönyözte fizimiskáját. Kezeit lomhán emelte szájához.

„A megszokottság ráérőssége. Mi szükség a terápiára? Mi szüksége a virágnak vízre, ha elegendő eső táplálja gyökereit és nedvesíti földjét? Senki nem »beteg«. Egykedvűség mindenütt, a nemtörődöm mélaság langyossága.”

Barnabás, miközben levesét hörpölgette, lábával topogott.

„Ha ő valóban Hilda húga, akkor többet tud a terápiáról, mint én. Meglehet, hogy azért jött, amiért én. Persze, igaz-igaz, ő is a kákán a csomót keresi... Ezt szülné az egykedvűség, ennek a városnak az egykedvűsége, az unalom egykedvűsége? Az unalom egykedvűség, az egykedvűség unalom, vagy azt jelenti csak, hogy bármi éri az embert, egy a kedve, és mindig jó?”

Barnabás odament tányérjával a lányhoz, jobb kezét finoman az asztalra ejtette, amaz fejét alig emelte meg, nem találkozott a tekintetük.

Már éppen megfordult volna, amikor a lány szelíd-halkan megszólalt:

Garai Gábor: Tengermellék

– Ha szeretnél, leülhetsz mellém. De megértem, ha nem így döntesz. Én is megfontolnám, leüljek e magamhoz?

Haja arca elé omlott, egyik szeme takarásban maradt. Mosolya átsejlett a hajszálak fonatán. Barnabás leült.

Néma percek teltek el.

Evőeszközeik csörögtek, felváltva: felelgettek egymásnak.

„Mivégre való ez? Idejövök, felajánlom magam, erre meg ez. Már-már kellemetlen, ahogy azzal a kanállal meri a levest. Mintha a kanál nyelén keresztül kapaszkodna a világba. Legalább egy szó, egy hangfoszlány kiszökhetne ajkán.”

Barnabás köröket írt le mutatóujjával a viaszos terítőn.

A lány hajzuhataga mögül követte az ujj körhintasétáját.

Barnabás izgett-mozgott, tányérjáról már mindent eltüntetett.

– Hogy hívnak?

– Azt megengedtem, hogy leülj mellém. De beszélgetni nincs kedvem.

Haját szétnyitotta, fülei mögé simította. Fáradt szemhéjak alól bánatos-kíváncsi, csillogó, tágra nyílt szemek fürkészték.

Barnabás a tányérra szegezte tekintetét.

„Megengeded? Két lábon járó szabálysövevények vagyunk. Elő- és folyton felülírt rendeleteink keresztezik egymást, mint az egymásba hajló úttáblák. Nincs behajtás, csak ha a tábla engedi. Kérem, asszonyom, kérem ne meredjen így, mintha hivatalban volnánk. Ezekkel a feszített pillákkal még az is kicsalható belőlem, amit meg sem tettem.”

– Csak vicceltem. Abigélnek hívnak – mondta a lány.

Hajfüggőnye ismét összezsukódott.

Kiürült a tányér.

A lány gondosan szabályozott mozdulatokkal felállt, otthagyta Barnabást, a konyha felé lépdelt.

„Mérőszalag kéne ide. Anyám vagyonát tenném rá, hogy egyforma távolságokat lép. Saroktól lábujjhegyig annyi, mint lábujjhegytől sarokig. Eleddig jól ment, ha még egy kérdést felteszek, bekap a szemével, aztán haja körémtekeredik.”

A lány éppen mellette haladt el. Megállt előtte.

– Ez a feladatod?

Barnabás összeráncolta homlokát.

Garai Gábor: Tengermellék

– Akkor nem.

Barnabás megrázta fejét.

– Tégy próbát a gőzkamrával. Érdeemes.

„Gőzkamra? Valami sötétre, valami fájdalmasra emlékeztet ez a szó, magam sem tudom mire, de zsigerbe váj. Magauntság! Csak ez magyarázza ezeket a semmiből a semmibe tartó párbeszédeket.”